Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse. Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 49. **Brașovŭ, Vinerĭ, 4 (16) Martie** **1888.**

Brașovŭ, 29 Februarie 1888.

Inainte cu câteva ḑile amŭ publicatŭ unŭ articulŭ alŭ ḑiarului oposiționalŭ ungurescŭ „Pesti Naplo,“ în care se susține absurditatea că naționalitățile pórtă vina la tóte suferințele oposițiunei maghiare, că din pricina lorŭ oposițiunea maghiară nu póte rĕsturna guvernulŭ actualŭ și sistemulŭ sĕu pecătosu, c'unŭ cuvêntŭ, că din causa naționalitățilorŭ nu se potŭ ferici cei din oposițiunea maghiară.

Nu cumva naționalitățile guvernéză acestŭ statŭ, nu cumva representanții lorŭ aducŭ legile și ordonanțele, nu cumva ei suntŭ aceia carĭ administréză financele și facŭ ca statulŭ sĕ se cufunde totŭ mai multŭ în datorii risipindŭ cu ușurință milióneIe adunate cu mare greu și amarŭ dela cetățenii contribuabilĭ?

Lunea trecută s'a desbătut în camera deputațilorŭ din Pesta bilanțulŭ socotelelorŭ pe anulŭ 1866. Oposițiunea maghiară a găsitŭ că acestŭ bilanțŭ este câtŭ se póte de nefavorabilŭ. Nu cumva suntŭ totŭ naționalitățile causa acestui nou deficitŭ?

In cursulŭ desbaterii memorate s'a vorbitŭ de starea critică a financelorŭ, de necorigibila manipulare a guvernului, care face mereu la datorii, fără a se gândi mai departe, dér de aceea că naționalitățile arŭ fi cășunatŭ acéstă stare dărăpânată financiară nicĭ pomenire nu s'a făcutŭ.

Rĕulŭ însĕ esistă, trebue sĕ esiste prin urmare și unŭ isvorŭ alŭ lui.

Naționalitățile, vinŭ în combinațiă numai când e vorba de a contribui la sarcinele publice, dér n'au nicĭ unŭ votŭ acolo, unde se tractéză de întrebuințarea sumelorŭ ce întră în visteria statului; oposiționalii ungurĭ însĕ suntŭ în numĕrŭ mare în dietă și facŭ gură destulă, dér cu ce resultatŭ? — Ni-o spune „Budapester Tagblatt“, soțulŭ lui „Pesti Naplo“, scriindŭ în numĕrulŭ sĕu de Marțĭ între altele:

„Budgetulŭ nostru e nerealŭ, și cu tóte că i s'a făcutŭ actualului guvernŭ destulŭ de desŭ imputarea, că séu îi lipsesce curagiulŭ de a spune adevĕrulŭ, séu că n'are priceperea de a cunósce adevĕrulŭ, lucrurile nu s'au schimbatŭ de locŭ. La diferite ocasiunĭ guvernulŭ a variatŭ cuvintele: „tóte se vorŭ îndrepta“, dér nu s'a îndreptat nimicŭ și astăḑĭ stămŭ totŭ acolo, unde amŭ statŭ, când a venitŭ la cârmă ministeriulŭ actualŭ. Veniturile se preliminéză în bugetŭ cu sume câtŭ se póte de marĭ, ér' cheltuielile cu sume câtŭ se póte de micĭ, în fine vine bilanțulŭ și nimicesce tóte ilusiunile și amăgirile. Deficitulŭ ia atuncĭ dimensiunĭ grozave“...

Astfelŭ s'a doveditŭ lucrulŭ și de rêndulŭ acesta. Bilanțulŭ pe anulŭ 1866 arată unŭ deficitŭ mai mare cu 13,160,122 fl. decâtŭ deficitulŭ preliminatŭ în bugetulŭ pentru 1866. Afară de acésta se constată, că guvernulŭ a cheltuitŭ cu 2,882,000 fl. mai multŭ decâtŭ făcea creditulŭ ce i s'a votatŭ.

Pentru ce se mai și face preliminarulŭ budgetului și pentru ce se votéză creditele, décă guvernulŭ nu se ține nicĭ de una, nicĭ de alta, ci manipuléză după cum îlŭ taiă capulŭ?

Guvernulŭ nostru — ḑice numita fóiă, — a promisŭ de repețite-orĭ, că se va ține strictŭ de preliminarŭ. Dér înzadarŭ, căcĭ noulŭ bilanțŭ arată, că guvernulŭ continuă a face datorii, ca aceia, carĭ trăiescŭ de aḑĭ pe mâne fără grije, și se amăgesce asupra propriei situațiunĭ, gândindu-se la seriositatea ei numai atuncĭ, când isbucnesce catastrofa.

Cei din stânga estremă au propusŭ o moțiune, în care cereau ca sĕ se denege guvernului absolutoriulŭ. Stânga moderată a criticatŭ asemenea procederea guvernului la compunerea socotelelorŭ finale și a cerutŭ unele modificărĭ ale modului de procedere îndatinatŭ.

Vorbitorulŭ stângei moderate a fostŭ de astădată deputatulŭ sasŭ alŭ Brașovului Zay. Acesta când va da față érășĭ cu alegătorii sĕi se va provoca negreșitŭ la încrederea ce au pus'o întrînsulŭ cu acéstă ocasiune Apponyștii. Der care e resultatulŭ?

Acela că moțiunile au fostŭ respinse și că în cele din urmă oposițiunea în nĕcazulŭ ei îșĭ va vĕrsa foculŭ érășĭ asupra naționalitățilorŭ.

Politica României.

Cetimŭ în „Figaro“ următórea rectificare la articululŭ privitorŭ la o întrevedere ce unulŭ din redactorii sĕi a avutŭ cu d. V. Alexandri, articulŭ publicatŭ de noi în nr. trecutŭ:

Colaboratorulŭ nostru, D. Salvador, ne cere sĕ complectămŭ prin informația următóre articululŭ sĕu de ierĭ intitulatŭ: *La d. Alexandri*; dênsulŭ a omisŭ într'adevĕrŭ sĕ reproducă o declaratiune interesantă a onorabilului ministru alŭ României; ét'o:

„D. Brătianu, pe când era la pu„tere, nu a încheiatŭ alianță, nicĭ cu „Germania, nicĭ cu nicĭ o altă putere. „Dorința regelui și a tuturorŭ Români„lorŭ este de a păstra neutralitatea te„ritoriului lorŭ în orĭ ce eventualitate „și sĕ trăiéscă în escelente raporturĭ „cu tóte puterile.“

Proclamația Împĕratului germanŭ.

„Monitorulŭ imperiului“ din Berlinŭ a publicatŭ următórea proclamațiune:

Cătră poporulŭ meu!

Impĕratulŭ se despărțĭ de viéța sa gloriósă. In multŭ iubitulŭ meu tată, pe care-lŭ tânguescŭ și pentru care casa mea regală împreună cu mine jelesce în cea mai adêncă durere, credinciosulŭ poporŭ alŭ Prusiei a perdutŭ pe regele sĕu încununatŭ de gloriă, națiunea germană pe întemeiătorulŭ unității sale, imperiulŭ reînviatŭ pe celŭ dintêiu împĕratŭ germanŭ!

Augustulŭ sĕu nume va rĕmâné nedespărțitŭ legatŭ de tótă mărirea patriei germane, în a căreia nouă întemeiare lucrarea stăruitóre a poporului și principilorŭ Prusiei au găsitŭ cea mai frumósă a sa rĕsplată. Regele Wilhelm cu o îngrijire părintéscă, neobosită pentru țéra sa a rădicatŭ armata prusiană la înălțimea chemărei sale serióse, puse temelia sigură pentru victoriile armelorŭ germane dobêndite sub conducerea sa, din care a resultatŭ unitatea națională. Prin acésta a asiguratŭ imperiului o posițiune de putere, precum o-a doritŭ ferbinte până atuncĭ fiăcare inimă germană, dér pe care abia ar fi cutezatŭ a o spera, și ceea ce elŭ a obținutŭ poporului sĕu în luptă ferbinte, plină de jertfe, i-a fostŭ datŭ sĕ întăréscă și sĕ promoveze plinŭ de binecuvêntare prin îndelunga lucrare pacinică de anĭ de guvernare plinĭ de muncă. Basată pe propria sa basă sigură, Germania stă respectată în concertulŭ popórelorŭ și doresce numai sĕ se bucure în pacinică desvoltare de ceea ce au câștigatŭ. Cum că acésta așa este avemŭ sĕ o mulțămimŭ Impĕratului Wilhelm, neșovăitei împlinirĭ a datoriei sale, cu fidelitate, activităţii sale necontenite, consacrată numai binelui patriei, rĕḑimatŭ pe devotamentulŭ gata de jertfe doveditŭ nestrămutatŭ de poporulŭ prusianŭ și împărtășitŭ de tóte semințiile germane.

Acum au trecutŭ asupra mea tóte drepturile și datoriile ce suntŭ legate cu coróna casei mele și pe care sunt decisŭ a le observa cu fidelitate în timpulŭ câtŭ îmĭ póte fi datŭ guvernărei mele după voința lui Dumneḑeu. Pĕtrunsŭ de marea mea problemă întréga mea nisuință va fi, de a continua opera în sensulŭ în care a fostŭ întemeiată: de a face din Germania unŭ scutŭ alŭ păcii și în concordanță cu guvernele aliate, precum și cu organele constituționale ale imperiului, ca și ale Rusiei, a promova bunăstarea țĕrii germane. Poporului meu credinciosŭ, care printr'o istoriă lungă de unŭ seculŭ a statŭ pe lângă casa mea în ḑile bune ca și grele, îi aducŭ în schimbŭ încrederea mea fără reservă, căcĭ sunt convinsŭ, că pe fundamentulŭ legăturei nedespărțite dintre principe și poporŭ, care, independentŭ de orĭ-ce schimbare în viéța statului, forméză moștenirea neperitóre a neamului Hohenzollernilorŭ, se baséză coróna mea în totŭ timpulŭ totŭ așa de sigurŭ, ca și prosperarea țĕrii, la a căreia guvernare sunt eu acum chematŭ și căreia îi promitŭ solemnelŭ a 'i fi unŭ rege dreptŭ și fidelŭ în timpŭ de bucuriă ca și în timpŭ de durere.

Dumneḑeu sĕ 'mĭ dea binecuvêntarea sa și putere pentru acéstă operă, căreia de acum înainte îi e consacrată viéța mea.

Berlinŭ, 12 Martie 1888.

Fridericŭ III.

Mórtea împĕratului Wilhelm.

In ultimele momente împĕratulŭ Wilhelm i-a datŭ prințului Bismarck, pe care se ḑice că l'a luatŭ dreptŭ nepotu-sĕu Wilhelm, sfatulŭ d'a se purta prevenitorŭ față cu Rusia și 'șĭ esprimă credința, că Rusia nu va ataca pe Germania. Dorulŭ lui de a'șĭ revedé pe fiu-sĕu prințulŭ de coronă, ér acum împĕratulŭ Fridericŭ III., nu i-se împlini, deórece acesta nu sosise încă la Berlinŭ din San-Remo. Voința sa în privința înmormêntării a fostŭ, d'a fi așeḑatŭ lângă părinții sĕi în Charlottenburg, care e o jumĕtate de óră departe de Berlinŭ.

Situațiunea castelului din Charlottenburgŭ se asémĕnă cu a castelului din Schönbrunn. E unŭ edificiu lungŭ în forme simple dér frumóse. Parculŭ e admirabilŭ. Intr'o mică pădurice de molidĭ, în care ajungĭ într'o admirabilă promenadă de bradĭ, se află mausoleulŭ, unde se află înmormêntată mama rĕposatului împĕratŭ, regina Louisa. Mausoleulŭ e vrednicŭ de vĕḑutŭ. E o construcțiune mică, dér lucratŭ cu o admirabilă artă, în interiorulŭ lui se află mormêntulŭ regelui Fridericŭ Wilhelm III și alŭ reginei Louisa. Cele două frumóse statue de marmoră ale părechei regale suntŭ renumite și suntŭ de o rară frumseţe. Amêndouĕ figurile zacŭ pe sarcofage de marmură.

Indată după încetarea din viéță a împĕratului Vilhelm, directorulŭ academiei de arte Anton de Werner a fostŭ chematŭ la palatŭ ca sĕ desemneze pe împĕratulŭ. Marele duce de Baden, care se afla în camera mortuară cu prințulŭ și prințesa de coróna ai Șvediei, îlŭ duseră pe Werner la patulŭ mortului, care se afla în posițiune jumĕtate, șeḑêndŭ pe patulŭ sĕu de campaniă, acoperitŭ cu o plapomă cusută și îmbrăcatŭ cu o flanelă albă, sub care se vedea la gâtŭ și la peptŭ o altă flanelă de colóre roșiă închisă. Pe când Werner desemna, generalĭ cu barba căruntă îngenunchiau înaintea patului și sărutau mâna împĕratului. Servitorii furĕ lăsațĭ înăuntru și steteau împrejurulŭ patului plângêndŭ. Camera se umplŭ încetulŭ cu încetulŭ de oficerĭ. Prințesa de coróna Vilhelm trimise unŭ coșŭ cu florĭ próspete, rose albe și ghioceiu, însărcinândŭ pe Werner sĕ împodobéscă patulŭ mortuarŭ. Pictorulŭ așeḑă în mâna împĕratului trei rose albe și preseră plapoma cu ghioceiu.

Cadavrulŭ împĕratului a fostŭ îmbalsamatŭ în presența tuturorŭ medicilorŭ carĭ i-a avutŭ. Imbalsamarea a duratŭ două óre.

Imprejurulŭ patului mortuarŭ șerpuesce o ghirlandă de rose albe. La capete părețele e acoperitŭ totalŭ cu ramurĭ de finicŭ și cu salciă tristă. Pe unŭ scaunŭ la picióre suntŭ mai multe cunune dela persóne însemnate. Contesa Solms dela „Reuniunea femeilorŭ din patriă“, care în fiecare anŭ trimetea împĕratului unŭ buchetŭ cu atâtea rose, câțĭ anĭ avea împĕratulŭ, va trimite de astădată unŭ buchetŭ de 91 rose, ce se va depune pe catafalcŭ.

Carulŭ funebru regalŭ a fostŭ adusŭ din Bellevue și încercatŭ cu optŭ cai în curtea staulului regalŭ.

In ḑiua morții împĕratului s'au trasŭ clopotele până cătră améḑŭ. In totŭ Berlinulŭ s'au arboratŭ steagurĭ negre și casele de pe lângă palatŭ (Unter den Linden) s'au îmbrăcatŭ în postavŭ negru. Prăvăliașii au înlăturatŭ din ferestre și galantare orice obiecte de altă colóre decâtŭ négră și le-au înlocuitŭ cu mărfurĭ de doliu. Damele se îmbrăcară în haine negre. Intregŭ Berlinulŭ are aspectulŭ unui orașŭ în doliu.

Noulŭ Împĕratŭ germanŭ.

Frideric Vilhelm alŭ III-lea a urmatŭ tatălui sĕu ca rege alŭ Prusiei și împĕratŭ alŭ Germaniei. Disposiția constituțională, prin care a devenitŭ rege, glăsuesce astfelŭ:

„Coróna este ereditară în linia bărbătéscă a casei regale, după dreptulŭ de primogenitură și în ordine agnatică.“

Disposiția constituției imperiale care ilŭ face împĕratŭ (articolulŭ 11) cuprinde numai următórele cuvinte:

„Presidiulŭ consiliului federalŭ ilŭ are regele Prusiei, care pórtă numele de *împĕratŭ germanŭ.*“

Atâtŭ și nimicŭ mai multŭ. Indisolubilitatea titlului de împĕratŭ de celŭ de rege nu e prin nimicŭ și nicăirĭ formulată.

Noulŭ împĕratŭ e uniculŭ fiu alŭ rĕposatului. Elŭ s'a născutŭ la 18 Octomvre 1831, adĭ dér e de 57 de anĭ.

Pe lângă instrucția militară, dênsulŭ a primitŭ și o îngrijită instrucțiă sciințifică și literară. Profesorulŭ sĕu a fostŭ renumitulŭ istoricŭ și archeologŭ Curtius. Trei anĭ a urmatŭ la Universitatea din Bonn, unde s'a consacratŭ studiului istoriei și alŭ dreptului.

Ca toțĭ fiii de regĭ și împĕrațĭ, Fridericŭ Vilhelm a urcatŭ repede scara rangurilorŭ militare. La 1854 era maiorŭ, puținŭ în urmă colonelŭ și ii se dete de adjutantŭ personalŭ colonelulŭ Moltke, actualulŭ mareșalŭ.

Elŭ luà parte la rĕsboiulŭ Danemarcei. în statulŭ maiorŭ alŭ mareșalului Wrangel.

La 1866 căpĕtà comanda supremă peste armata a doua, biruì în mai multe locurĭ, fù bătutŭ la Trautenau, dér asigurà victoria decisivă dela Königgrätz prin aceea, că sosì nu armata sa, în urma unui marșŭ forțatŭ, tocmai la timpŭ pe câmpulŭ bătăliei.

In anulŭ 1870, prințulŭ de coróna luà comanda trupelorŭ Germaniei de sudŭ. Câștigà bătăliile dela Weissenburg și Wörth și luà parte la bătălia dela Sedanŭ. In urma ei, împĕratulŭ îi dete cea mai înaltă distincțiune făcêndu-lŭ mareșalŭ. Pentru ântêia óră se întêmplà acésta unui prințŭ din familia Hohenzollern.

La 2 Martie Fridericŭ întrà celŭ dântêiu în fruntda trupelorŭ germane în Parisŭ.

După rĕsboiu, prințulŭ de coróna, care luà o viă parte și la politică, fù trimisŭ pe rêndŭ în Austria, Italia și Spania, spre a strînge legăturile de prietenia între Casa germană și celelalte familii domnitóre.

Noulŭ împĕratŭ e însuratŭ dela 29 Septemvre 1855, cu Victoria, fiica cea mai mare a reginei Angliei. Opinia publică englesă era pe acele vremurĭ mare parte ostilă acestei căsătorii.

Noulŭ împĕratŭ germanŭ e fórte popularŭ. Germanii ilŭ iubescŭ pentru principiile lui liberale, pentru caracterulŭ lui simplu și pentru dragostea ce arată burgezimei și poporului. In timpulŭ bólei din urmă, acéstă dragoste s'a manifestatŭ de multe orĭ.

SCIRILE ĐILEI.

I. P. S. Sa Metropolitulŭ *Mironŭ Romanul* a fostŭ în ḑilele acestea la Pesta, de unde s'a întorsŭ Lunĭ, spune „Telegrafulŭ Românŭ.“

***

Consistoriulŭ bisericei evangelice de conf. augsb. din Ardealŭ s'a întrunitŭ pentru mai multe ḑile în Sibiiu.

***

Ungurii din *Deva* au plănuitŭ înființarea a douĕ clase ale unei *scóle superióre de fete* și au cerutŭ ministrului Trefort banĭ. Ministrulŭ a cerutŭ și elŭ la rêndu-i, ca orașulŭ sĕ dea pentru acéstă scólă localŭ, lemne de încălḑitŭ și tóte utensiliile necesare, căcĭ altfelŭ nu se póte înființa scóla. Representanța comunală a hotărîtŭ sĕ contribue cu câte 500 fl. pe anŭ pentru acéstă scólă și totodată sĕ se atragă atențiunea ministrului asupra fundațiunei ce a întemeiat'o Dr. Fodor pentru înființarea unei scóle de fete fără confesiune în Deva și care se administréză de consistoriulŭ ev. ref.

***

In comitatulŭ *Solnocŭ-Dobêca* se va face *recrutarea* în anulŭ acesta în următórele ḑile și în următórele centre ale cercurilorŭ de asentare: In Betlênŭ la 19, 20, 21, 22 și 23 Martie n.; în Chechișŭ: la 26, 27 și 28; în orașulŭ Gherla la 31 Martie; în cerculŭ Gherlei la 3, 4 și 5 Aprilie; în Deșŭ la 7. 9. 10, 11 și 12: în Ciachi-Gârbău la 13, 14 și 17 Aprilie; în și pentru orașulŭ Deșŭ la 19; în Ilonda-mare la 21, 23 și 24; în Lăpușulŭ ungurescŭ la 26, 27, 28 și 30 Aprilie.

***

Inundările provenite din desghețulŭ din ultimele ḑile au pricinuitŭ în multe părțĭ *marĭ stricăciunĭ.*

***

După cum scriu foile unguresci, în *Vințulŭ de josŭ* ómenii suntŭ fórte înfricațĭ din causa dinamitei, despre care și noi făcuserămŭ amintire, că s'a confiscatŭ din biserica reformată din Vințulŭ de josŭ și se află de presentŭ în pivnița solgăbirĕului de acolo. Cei din cancelariă la casŭ de o eventuală esplosiune a dinamitei se află în totŭ momentulŭ în periculŭ de a se înălța spre ceriu. „Kolozsvar“ e îngrijatŭ pentru acésta și le impută mare ușurință celorŭ carĭ se încumetă a ține acéstă dinamită în comună.

***

Despre concertulŭ ce l'a datŭ d-lŭ *Georgescu* în cercurĭ private în *Aradŭ*, „Tribuna“ e informată că publiculŭ a fostŭ pe deplinŭ satisfăcutŭ de concertulŭ tînĕrului artistŭ.

***

In ședința dela 7 Martie n. a comitetului reuniunei archeologice unguresci din Deva ceti profesorulŭ dela scóla reală Kiraly (fostŭ König) raportulŭ în afacerea *monografiei comitatului Hunedóra* ce are sĕ se scrie. S'a încinsŭ o viă discuțiune, deórece raportorulŭ doresce ca opulŭ sĕ aibă o basă sciențifică, pe când ceilalțĭ membri dorescŭ o ediţiune mai poporală ca sĕ se lățéscă în poporŭ.

Negreșitŭ în interesulŭ maghiarisărei numai câtŭ socotéla de acasă nu se potrivesce cu cea din têrgŭ.

***

In întrunirea de Sâmbătă séra a redactorilorŭ „Revistei Nouĕ“ din Bucuresci, d-lŭ *B. P. Hașdĕu*, directorulŭ revistei, a cetitŭ unŭ studiu asupra *Mânăstirei dela Curtea de Argeșŭ*, care rĕstórnă legenda cu Neagoe Vodă și cu meșterulŭ Manole. Studiulŭ se va publica în amintita revistă.

***

In urma lipsei ce bântue și decăderei afacerilorŭ, industriașii din *Mediașŭ* au hotărîtŭ sĕ 'nființeze o associațiune, ca sĕ'șĭ mai ajute în nevoile lorŭ.

***

„Aradi Közlöny“ spune, că fișpanul comitatului Trencin va trimite în curênd la *Aradŭ* 100 de *băieți slovacĭ* pentru înmulțirea elementului maghiarŭ. Inspectorulŭ scolarŭ Varjassy e însărcinatŭ cu maghiarisarea acestorŭ sêrmanĭ băețĭ slovacĭ.

***

Fóia oficială rusă „Esthländische Gubernial-zeitung“ publică unŭ *ukazŭ* alŭ senatului guvernului din Petersburg, în puterea căruia *preotulŭ ev. germanŭ Herschelmann din Hagger* îșĭ perde tóte demnitățile, titlurile și drepturile, și, e condamnatŭ la 4 lunĭ închisóre grea. precum și la depărtare pe viéță în cele mai depărtate ținuturĭ ale Siberiei, „fiindŭ că a defaimatŭ biserica rusă“ și „a împedecatŭ trecerea dela credința evangelică la cea rusésca.“

Ce triste missiunĭ culturale!

Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

Băgău, 4 Martie 1888.

Domnule Redactorŭ! Deși poporulŭ românŭ are de a se lupta cu multe neajunsurĭ, totușĭ consciu de viitorulŭ sĕu îșĭ dă silința în tóte părțile a se cultiva după putință. Étă, Domnule Redactorŭ, încă unŭ esemplu demnŭ de imitatŭ:

In 4 Martie pe la órele 3 d. a. călĕtorindŭ prin Băgău am vĕḑutŭ mai mulțĭ tinerĭ îmbrăcațĭ sĕrbătoresce, stândŭ în așteptare înaintea scólei, órecum cuprinșĭ de unŭ dorŭ fierbinte. Eu încă curiosŭ nu mĕ putui reține fără a'i întreba, că ce aștéptă ei acolo. Atuncĭ unulŭ începe a'mĭ istorisi, că ei în numĕrŭ de 27 inșĭ începêndŭ din 16 Noemvre an. tr. în tóte serile câte 2—3 ore au învĕțatŭ în școlă a ceti, a scrie și a cânta și acum aștéptă pe directorulŭ școlei ca sĕ depună esamenulŭ și apoi sĕ li se permită a cânta și ei în corŭ cu cei 8 coriștĭ de plugarĭ din anulŭ trecutŭ, ba m'a rugatŭ ca sĕ iau și eu parte la esamenulŭ lorŭ.

Decĭ curiosŭ a vedé unŭ esamenŭ de adulțĭ, m'am determinatŭ numai decâtŭ și predându'mĭ bravulŭ învĕțătorŭ lucrările scripturistice în numĕrŭ de 27, le percurgiam cu admirațiune, căcĭ mare parte dintr'însele erau scrise cu atâta diligință, câtŭ s'ar puté ḑice că le-a scrisŭ cine scie ce gimnasistŭ. Intr'aceea sosindŭ directorulŭ scólei s'a începutŭ esamenulŭ cu „Impĕrate cerescŭ“ cântatŭ în corŭ, apoi „Tatălŭ nostru.“

Ér la obiectele propuse m'au adusŭ în uimire rĕspunsurile dela bărbațĭ dela 19—40 anĭ din Istoria patriei dela anulŭ 105 d. Chr. pănă la mórtea lui Michaiu Eroulŭ. Apoi socotéla pe tablă se făcea în tótă regula. cetirea la unii mergea mai cu greu, ér cântulŭ bisericescŭ fiindŭ separatŭ în patru vocĭ îțĭ înălța inima.

După esamenŭ directorulŭ scólei în cuvinte pĕtrunḑĕtóre arătându-șĭ mulțămirea cu progresulŭ făcutŭ. mulțămindŭ învĕțătorului pentru silința ce șĭ-a datŭ în serile de érnă a învĕța pre aceia, carĭ acum numai aveau nicĭ ideiă de scrisŭ, cetitŭ și cantŭ bisericescŭ, propune ca sĕ se înființeze o bibliotecă școlastica conținêndŭ opurĭ de rugăciunĭ, economiă și petrecere și așa parte în școlă parte pe acasă mai cetindŭ sĕ nu uite ce au învĕțatŭ, ceea ce s'a și primitŭ.

După esamenŭ urmà o petrecere în școlă cu judele comunalŭ, curatoratulŭ bisericei în frunte și apoi cântările naționale: „Latina ginte“, „Fiică de Românŭ“, „Unŭ imnŭ școlasticŭ“ ș. a., esecutate cu atâta dulcéță, încâtŭ ar fi creḑutŭ omulŭ că se află într'o societate alésă culturală.

Onóre zelosului învĕțătorŭ Basiliu Martinŭ, carele fără de nicĭ o remunerare acum în douĕ iernĭ tóte serile a datŭ instrucțiune adulților și încă cu succese strălucite. Dée ceriulŭ ca sĕ'șĭ afle mulțĭ imitatorĭ!

Unŭ călĕtorŭ.

Munții apusenĭ, *Abrudŭ*, 6 Mărțișor 1888.

Domnule Redactorŭ! Nulla dies sin-linea. La judecătoria de cercŭ din Abrudŭ, s'a petrecutŭ în 3 l. c. o scenă, carea ține încă pre toțĭ ómenii de bine într'o continuă agitațiune.

Merită acéstă scenă a fi cunoscută

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

DICȚIONARŬ POPORALŬ.

Cuvinte românescĭ din jurulŭ Năsĕudului, de poporŭ grăite și totŭ pentru poporŭ alcătuite.

Adunate de dascălulŭ *Iuliu Bugnariu.*

(Urmare din Nr. 261—265 din „G. T.“ anulŭ trecutŭ.)

336. *Poclonŭ*=complimentŭ.

Și la elŭ cum ajungea,
Departe *poclonŭ* făcea.

Notă. Poclonulŭ este cea mai perfectă formă de salutare. Décă sub masca onórei s'ascunde de multe orĭ înșelăciunea. atuncĭ sub poclonŭ s'ascunde totdéuna o tabĕră întrégă a intereselorŭ.

Poclonulŭ aparține lucrurilorŭ, care nu însémnă nimicŭ. A face cuiva unŭ poclonŭ, este a'țĭ indoi spinarea după o anumită lege, în unghiurĭ variante dela 20—120 grade; bene notandum însĕ: acéstă mișcare se face fără de voie și fără d'a te gândi, că ce facĭ! Unŭ contra poclonŭ este așa dér o „oficiósă asigurare“ a celui ce-lŭ face, cumcă și elŭ sce a-șĭ încovăia spinarea, fără d'a se gând la aceea, ce face — tocmai ca celŭ dintâiu!

După gradulŭ de încovăiare a spinării se póte deduce, câtă onóre se dă acelora, carĭ se întêlnescŭ. Acesta este uniculŭ folosŭ, ce-lŭ au poclónele.

Unŭ coconașŭ fără de banĭ póte fi atâtŭ de curtisanŭ, și atâtŭ de înțeleptŭ, pe câtŭ vré; elŭ face poclónele cele mai adêncĭ (de stă sĕ-șĭ rupă spinarea); deórece elŭ este celŭ mai micŭ între concetățenii sĕi! . . . .

. . . .

Poclonulŭ este interesulŭ ascunsŭ sub toga onórei. Fi sigurŭ, că totdéuna numai acela ți-se complimentéză, care se'ndeletnicesce pururea a face cercurĭ cu capulŭ, și mecanicesce îșĭ încovóiă spinarea, séu acela care e lipsitŭ de ceva și tu'i poțĭ da ajutorŭ!

Românulŭ sătênŭ — talpa țĕrii — *nu cunósce poclonulŭ și nicĭ nu-lŭ folosesce. Bine face! Românulŭ nu a cerșitŭ grațiă nicĭ când; décă a ceratŭ cândva ceva dela cineva, a făcut'o pe basa dreptului ce ii competea! Totŭ astfelŭ face elŭ și astăḑĭ! Ce e alŭ lui cere, nu cerșesce. — ce nu e alŭ lui — nu-i trebuiesce!**).

337. *A'*=prescurtare din *adă*, adecă: dă-mĭ, sĕ-mĭ aducĭ.

„Adă-mĭ soră, *a'* sĕ béu!
Bine sciu eu gândulŭ tĕu,
Fie-țĭ casa ulița
Și cămara râșnița!

(Baladă popor.)

338. *Pologŭ*=iarbă cosită și uscată. dér încă nestrînsă.

Mĕ duseiu a strînge fênŭ
Pe luncă'n dealulŭ bĕtrânŭ
Cu doruțulŭ mândrii'n sînŭ.
Strînseiu douĕ, trei *pológe*,
Dorulŭ la pămêntŭ mĕ trage etc.

339. *Smênciócă*=jórdă, nuia, vergașŭ.

340. *Urgie*=lucru care nu-țĭ procură ceva impresiune plăcută, în care nu poțĭ întêlni ceva esteticŭ.

Cine-i singurŭ pe moșie
Nu ia fie-ce urgie.

341 *Roteiu*=oile mai multorŭ economĭ strînse la olaltă.

Ia-mĕ, bădiță, pe mine,
Că te-oiu ține fórte bine,
Că mie tata mĭ-a da:
Unŭ *boteiu* mare de oi
Și pĕcurărei vre-o doi!

342. *Seliacŭ-ă*=sĕracŭ.

Seliacă inimă lină.
Cum te calcă rĕii'n tină.
Fără nicĭ unŭ picŭ de vină!

343. *Grosŭ*=trunchiu, butuc, bêrnă grósă.

344. *Spuză*=unŭ felŭ de cenușă de forma fulgilorŭ de zăpadă

Frunḑă'n buză.
Turță'n *spuză*,
Mórte'n renegațĭ!

345. *Tĕrlă*=coliba și staululŭ pentru oi.

346. *Ciopocŭ* pl. ciopocurĭ=unelte, rechisite. De aicĭ verbulŭ „a ciopocori“=a lucra ceva.

347. *Ciubre.* Veḑĭ „ciopocŭ!“

347. *Năpaste*=învinovățire. De aicĭ verbulŭ „a *năpăstui*“=a învinovăți.

349. *Guturaiŭ*, gutânaiŭ=tróhnă, catarh.

350. *Gâfăiescŭ*=resuflu din greu.

351 *Pogistescŭ*=prăpădescŭ; exterminezŭ, facŭ sĕ nu mai fie pe lume. — L'a bătutŭ de l'a pogistitŭ.

353. *Gârdeiŭ*=turmă mică de oi orĭ unei.

353. *Roșteiŭ*=unŭ felŭ de lésă, în miniatură. ce substitue ușa la întrărĭ mai micĭ. Suntŭ case țĕrănescĭ provĕḑute și cu ușă și cu roșteiu; ușa din lăuntru, roșteiulŭ din afară.

Și sĕ mĕ dărăburéscă
Și din mine sĕ cioplescă:
Lemne lungĭ
In patru dungĭ.
Și ușiță
La temniță
Și *roșteie* la pivniță etc.

[Baladă popor.]

354. *Andălire*=pornire. plecare.

Când voiniculŭ *andălia*
Maică-sa din graiu grăia etc.

[Baladă popor.]

*) A se vedé mai pe largŭ articululŭ meu „Despre salutare“ publicatŭ în „Gazeta poporului“ pro 1887 Nr. 3.

de toți, cei ce se interesézā de administrația justiției la noi, ca sĕ'șĭ pótă face o ideă despre organele chiămate a împlini celŭ mai ardentŭ postulatŭ alŭ poporului contribuabilŭ.

Esecutorulŭ acestei judecătorii Szabó Lajos, de profesiune săpunarŭ, fŭ chiămatŭ înaintea judelui spre a fasiona sub jurămêntŭ, décă a încassatŭ séu ba o sumuliță de 300 fl.?

S'a presentatŭ deci cu multŭ humorŭ și făcêndu-se atentŭ la sânțenia jurămêntului și la funestele urmărĭ ale perjuriului: „cu inima liniștită" a fasionatŭ că suma de 300 fl. n'a primit'o nicĭodată.

Scena acum se începe. Judele provócă pre executorŭ sĕ'șĭ confirme fasiunea prin jurămêntŭ. Fasionantele pune mâna pe „inima-i liniștită" și esprimă cuvêntulŭ „Eu." Atuncĭ partea probătóre întrerupe depunerea jurămêntului cu următórea dicțiă pronunțată în limba executorului adecă în limba unguréscă: „Domnule judecătorŭ! Nu atâtŭ din cruțare cătră acestŭ omŭ nefericitŭ, ic mai multŭ din cruțare cătră familia sa, nu-i concedețĭ a depune unŭ jurămêntŭ falsŭ. Pentru-că étă reversulŭ scrisŭ și subscrisŭ de dênsulŭ în presența a 2 martorĭ, cu carele se probézā pe deplinŭ încasarea sumei de 300 fl. v. a."

Numĕrosulŭ publicŭ ascultătorŭ era uimitŭ, amploiații schimbau fețe, judele era emoționatŭ, advocații adêncŭ consternațĭ.

Și ce a făcutŭ fasionantele Szabó Lajos? A întorsŭ costulŭ și vĕḑêndu'șĭ reversulŭ scrisŭ și subscrisŭ de dênsulŭ a esclamatŭ cu voce înaltă: „Da, este adevĕratŭ, acestŭ reversŭ este scrisŭ și subscrisŭ de mine, și este adevĕratŭ, că suma de 300 fl. am incassat'o.

Acéstă din urmă fasiune apoi a întărit'o cu jurămêntulŭ prescrisŭ prin procedură.

La acéstă tragediă justițiară nu mai facŭ nicĭ unŭ comentarŭ. Cei chiămațĭ cetéscă procesulŭ verbalŭ luatŭ în acéstă causă și apoi decidă în cerculŭ competinței lorŭ, décă o atare persónă mai póte figura ca organŭ justițiarŭ.

Poporulŭ din munțĭ la timpulŭ sĕu va sci sĕ se folosécă de acestŭ actŭ caracteristicŭ. *Castor.*

Constanța, în Dobrogea, 5 Martie n. 1888.

Domnule Redactorŭ! Permite-țĭ-mĭ a Vĕ face cunoscută petrecerea cu danțŭ ces'a dată în séra de 3 Martie [20 Faurŭ], pentru unŭ scopŭ filantropicŭ.

Inceputulŭ a fostŭ la 8 óre séra, sala a fostŭ atâtŭ de cu gustŭ aranjată, câtŭ totŭ publiculŭ, care numĕra peste 420 de persóne, o admira, ceva ne mai pomenitŭ în Constanța, după cum afirma elŭ.

Publiculŭ care a luatŭ parte la acéstă serată séu mai bine ḑisŭ balŭ, căcĭ era și mascatŭ a fostŭ alesŭ, putêndŭ lua parte numai persóne invitate. Cu tóte acestea, cum ḑicŭ, a fostŭ lume multă și care de care era mai frumosŭ și mai comicŭ costumatŭ.

Petrecerea a decursŭ în cea mai bună ordine până la óra 6 diminéța sub presidiulŭ d-lui Gafenco, directorŭ alŭ gării din locŭ. Acéstă petrecere va rĕmâné o dulce suvenire tuturorŭ participanților.

Maioritatea participanțilorŭ au fostŭ Românĭ. Éră costumele lorŭ îlŭ făceau pe omŭ a'țĭ închipui și a vedé cum se îmbrăcau popórele și diferitele națiunĭ în seculii trecuțĭ. Bărbațĭ au fostŭ peste 220 și restulŭ femei. Venitulŭ e destinatŭ pentru înființarea unui spitalŭ ce va aparținé gărei.

Venitulŭ acestui balŭ a fostŭ de 5000 francĭ, afară de cheltuelĭ.

Dobrogeanulŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Fecunditate. Florica Bogdanŭ din Aiudulŭ de susŭ, măritată după Ioanŭ Sima, a născutŭ în 26 Februarie 3 fete care trăescŭ și suntŭ sănĕtóse împreună cu mama lorŭ.

Literatură.

Scóla și Familia, fóiă pentru părințĭ și învĕțătorĭ, Nr. 20 și 21 au următorulŭ cuprinsŭ: Educațiunea fisică, după Spencer de *G. I. Bogdanŭ.* Invĕțămêntulŭ educativŭ după Fröhlich de *unŭ amicŭ alŭ fóiei.* Lecțiunĭ practice din fisică de *I. Dariu.* O ședință pomologică, de *G. M.* Din viața furnicilorŭ de *Ip. I.* Sciința și credința de *F.* Bibliografiă. Diverse.

Familia, ḑiarŭ beletristicŭ-literarŭ cu ilustrațiunĭ, apare odată pe sĕptĕmână în Oradea-mare. Anulŭ XXIV. Redactorŭ *Iosifŭ Vulcanŭ.* — Nr. 9 dela 11 Martie n. conține: O frunḑă'n vêntŭ, novelă, de Carmen Sylva. — Oh, nu întrebațĭ!... (poesiă), de Smara. — Istoria Bănatului timișanŭ, de V. Grozescu. — Nunta lui Figaro (comediă în 5 acte), tradusă de N. A. Bogdanŭ. — Poesii poporale, culese de I. Popoviciu. — Din viéța de Bucurescĭ, de A. C. Șorŭ. — Representațiunea teatrală din Orăștiă. — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Ce e nou? — Económa bună (ilustrațiune).

Amiculŭ familiei, ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ literarŭ cu ilustrațiunĭ, apare de 2 orĭ pe lună în Gherla. Anulŭ XII. Redactoră și proprietarŭ *N. F. Negruțiu.* Fascicululŭ 5 dela 1 Martie n. cuprinde: Literatura provençală (urmare), de Dr. Gregoriu Silași. — Județulŭ (romanŭ istoricŭ), de Th. Alexi. — Dorulŭ copilei (doină originală), de Vasiliu Budescu. — Din meseriile sociale (novelă), de Paulina C. Z. Rovinarŭ. — Visiunile. — Tu ai rĕmasŭ curată (poesiă), de G. Simu. — Strada Carmen Sylva (romanŭ), de Th. Alexi. — O serbare la Ființa supremă, de Iwan Turgenieff. — Călĕtoria împrejurulŭ pămêntului în 80 de ḑile etc. — Diverse. — Balŭ la curtea regală din Budapesta (ilustrațiune). — De ce îmbĕtrânesce o mare parte a tinerimei la studii [ilustrațiune] etc.

Mulțămită publică.

Cu ocasiunea ținerei esamenului semestrului I. la scóla nóstră centrală grănițărescă de reuniune din opidulŭ Hațegŭ în 4 Faurŭ a. c. s. n. am fostŭ fericițĭ a numĕra între amicii scólei și ai tinerimei studióse și pe Ilustr. bărbatŭ D-lŭ *A. de Casanŭ* c. r. v.-colonelŭ în activitate.

Acestŭ Ilustru bărbatŭ din propria inițiativă a remuneratŭ pe fiăcare scolarŭ eminentŭ, 11 la numĕrŭ, și pe 2 aprópe eminențĭ cu câte 20 cr. v. a.

Decĭ pentru acéstă marinimositate subscrisul, în numele copiilorŭ împărtășițĭ și din partea direcțiunei scolare, îi aducŭ pe calea acésta cea mai căldurósă mulțumită.

Hațegŭ, în 10 Aprilie 1888.

Nicolae Sanzianŭ
înv. dir.

Avisŭ.

In conformitate cu conclusulŭ adunărei generale, ținută la 26 Februarie 1888, terminulŭ pentru subscrierea acțiilorŭ noue ce se esmite de institutulŭ de creditŭ și economii „Ardeleana" societate pe acții s'a ficsatŭ pe 15 Martie 1888 la 8 óre a. m.

Subscrierile se facŭ în localulŭ institutului, unde se potŭ vedé și condițiile respective.

Orăștiă, la 10 Martie 1888.

Direcțiunea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Berlinŭ, 15 Martie. La inițiativa lui Bismark s'a întrunitŭ conventulŭ seniorilorŭ camerei deputațilorŭ la stătuire. După unŭ schimbŭ de idei comunŭ au convenitŭ cu toții, că cea mai bună modalitate spre a corĕspunde prescrierilorŭ constituțiunei va fi, décă noulŭ împĕratŭ va adresa cătră ambele camere ale dietei unŭ mesagiu, în care sĕ promită solemnelŭ, că va păstra cu credință constituțiunea, reservându-șĭ a depune jurămêntulŭ îndată ce starea sănĕtății sale îi va concede a vorbi.*)

Berlinŭ, 15 Martie. Adĭ nópte împĕratulŭ a durmitŭ fórte bine Apetitulŭ e satisfăcĕtorŭ. Puterile fisice suntŭ în crescere. Tușesce mai puținŭ și are flegmă mai puțină.

*) Prin acéstă se constată, că împĕratulŭ Fridericŭ în adevĕrŭ nu póte vorbi din causa suferinței sale de gâtŭ. Red.

DIVERSE.

Alegerea porumbului pentru sĕmênță. Iérna continuă și, după tóte prevederile, vomŭ scóte plugulŭ la câmpŭ, pentru sĕmĕnăturele de primăvéră, mai târḑiu ca în ceilalțĭ anĭ. Și cum d'o cam dată ocupațiele cultivatorului suntŭ mărginite, o bună întrebuințare a timpului e în alegerea semênții de porumbŭ pentru la primăvară.

Cei mai mulțĭ plugarĭ de prin România se plângŭ că nu potŭ ținé nedegeneratŭ porumbulŭ portocaliu și cinquantinulŭ și suntŭ, astfelŭ nevoițĭ a'șĭ preface sĕmênța tocmai când se dedase mai multŭ cu localitatea.

Acești agricultorĭ décă ar păstra următórele regulĭ arŭ fi mai rarŭ silițĭ a'șĭ preface cu totulŭ sĕmênța:

1) A nu se sĕmĕna speciele diferite alăturea unele de altele, de-óre-ce se corcescŭ.

2) A alege în toțĭ anii — cu băgare de sémă — știuleții, carĭ s'au coptŭ mai bine pe covracŭ.

3) Din aceștia a alege numai pe aceia de o formă mai regulată, cu bóbele mai de unŭ feliu. Mai roșcate și lungărețe décă e vorba de portocaliu séu cinquantin galbenŭ.

4) A tăia cu micĭ toporașe ambele vêrfurĭ a știuleților și a nu se sĕmĕna decâtŭ bóbele aflate pe mijloculŭ știuletelui.

5) A se sĕmĕna sĕmênța provenită din recolta precedentă și nicĭ odată sĕmênță veche. *(„Gazeta Sătĕnului.")*

Logodnă.

D-lŭ Ioane *Tocaciu*, cancelistŭ magistratualŭ și secretarŭ alŭ băncii de creditŭ și anticipațiunĭ „Hațegana," s'a fidanțatŭ în 4 Faurŭ n. a. c. cu amabila D-șóră *Susana*, fiica d-lui Teodorŭ *Popescu*, proprietarŭ în Hațegŭ.

Intr'unŭ ceasŭ bunŭ!

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 15 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.47	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.01	„	10.04
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	101.—	„	102.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Notă. Italianulŭ ḑice: andare; Spaniolulŭ: *andar;* Francesulŭ: *aller,* — de unde lămuritŭ se vede, că *andălescŭ* este unŭ cuvêntŭ strămoșescŭ din care s'a formatŭ unguresculŭ „indulni".

355. *Zătâncă* pl. zătâncurĭ=locŭ adêncitŭ groposŭ.

356. *Julescŭ*=dubescŭ, sgâriu.

357. *Cotfosală*=zamă îngroșată; mixtum compositum.

358. *Libră*=muiere obraznică, fără picŭ de omenie.

Notă. Sub „*libră*" se mai înțelege și „*ḑecerulŭ*"=pițula, puișorulŭ, băncuța, firfirica.

359. *Marmanziu*=ceva lucru de colóre purpurie, d. e. pĕrulŭ de pe capŭ.

La móră la Cioca-poca
Este-o fată-o chiamă Doca
Cu pĕrulŭ cam *marmansiu,*
Nu mi-o spune — că o sciu!

360. *A se ciungări*=a-șĭ rupe córnele d. e. boii orĭ vacile.

361. *Târnață*=pridvorŭ.

362. *Cinculină*=fată tunsă pe capŭ orĭ chiar cu pĕrulŭ rătezatŭ, precum se îndatinézā a face „*șlăderitele*".

[Va urma].

Cântece poporale.

[Culese de Iuliu *Moldovan.*]

Când eram micŭ nu iubeam,
Unde mĕ culcam durmeam,
Dér de când am crescutŭ mare,
Trupulŭ meu odihnă n'are,
Nicĭ odihnă și nicĭ somnŭ,
Nicĭ odihnă ca de omŭ.

* *
*

D'ai fi mândră cum te ții,
Nu ț'ar sta căltii 'n sicrii,
Dér ești, dragă, somnurósă,
Ai mânca mălai cu móre
Și-ai durmi stândŭ în picióre.

* *
*

Cum nu-i lucru îndĕmână
Când drăguța mi-i vecină,
Esŭ afară 'n capulŭ golŭ,
La plăcintă cu grosciorŭ.

* *
*

Decâtŭ sĕ o iau bĕtrână,
Mai bine cu capu 'n tină,
Că de tină m'oiu spăla,
Dér de ea nu potŭ scăpa.

* *
*

Ce folosŭ de omŭ frumosŭ,
Décă la vorbe-i cam prostŭ,
Fie badea și mai hădŭ,
Numai la vorbe de rêndŭ.

* *
*

Frunḑă verde și-o nuia,
Cum sĕ n'am inimă rea,
Eu iubescŭ, altu mĭ-o ia.

* *
*

Frunḑă verde frunḑulică,
Dorulŭ și mândra mĕ strică
De nu potŭ lucra nimică.
Frunḑă verde érba cresce,
Vai de-acela ce iubesce,
Nicĭ nu móre, nicĭ trăesce,
Numai câtŭ se nĕcăjesce,
Eu mĕ sciu Dómne pe mine
Până-i lumea nu mi-i bine.

* *
*

Pân' ce-i lelea mititea,
Draculŭ sci' de cându-i ea,
Și mazĕrea face pui
Șci-o dracu de cându-i.

* *
*

Multŭ mĕ uitŭ din dealŭ la șesŭ,
Nu vĕdŭ ca alŭ mândrei mersŭ,
Se ulușă din picióre
Ca condeiulŭ pe scrisóre,
Se ulușă din călcâe
Ca condeiulŭ pe hârtie.

* *
*

Eu cu dorŭ, badea cu dorŭ,
Nu potŭ spune tuturorŭ.
Două dorurĭ într'unŭ locŭ.
Nu trebe mai mare focŭ;
Două dorurĭ într'o țéră
Nu trebe mai mare pară,
Arḑă-te focu de dorŭ
Și pe tine bădișorŭ.

* *
*

Horire-așŭ, horile'mĭ placŭ,
Nu potŭ hori că'sŭ séracŭ
Și la omulŭ ce-lŭ séracŭ
Nicĭ a hori nu-i e dată.

Cuprinsu-i ceriulŭ de norŭ,
Sufletelulŭ meu de dorŭ,
Cuprinsu-i ceriulŭ de stele,
Sufletelulŭ meu de jele.

* *
*

Mândruliță draga mea
Te-așŭ iubi de te-așŭ putea,
Déră mama nu te vrea,
Că nu ești de legea mea.
De ai fi o Românculiță,
Te-așŭ lua eu de mânuță,
Și de-ar vrea mama orĭ ba,
Noi dragă ne-amŭ cununa.

* *
*

Bărba-te mândre bărbate,
Multŭ te laudĭ că m'ei bate,
Bate-mĕ, bătută'sŭ eu
De când mâncŭ din blidulŭ tĕu,
Imĭ facŭ conciulŭ pe măcău.
Zadia-i din lepedeu,
Precum mĭ-e și traiulŭ meu.

* *
*

Mândră-i lelea'n sĕrbătorĭ
Décă pune-unŭ carŭ de florĭ
Ș'o ólă de rumenele
Și merge la jocŭ cu ele.

* *
*

Pasĕre dela Șimleu,
Móre mândra, morŭ și eu,
Sĕ ne pună lâng'olaltă
Intr'unŭ copĕrșeu de piétră,
Sĕ se mire lumea tótă,
Că noi ne-amŭ fostŭ dragĭ odată.

No. 145 ex 1888.

EDICTŬ.

Dănilă Huruba, gr. cat. din *Varvizŭ*, a intentatŭ procesŭ divorţialŭ contra muierei sale *Iftinia* născ. *Duşia*, gr. cat. din *Topliţa română*, carea cu necredinţă l'a părăsitŭ de mulţĭ anĭ şi a căreia ubicaţiune nu e cunoscută.

Decĭ Iftinia D. Huruba născ. Duşia, prin acestŭ Edictŭ se provócă şi se citéză, ca în terminŭ de unŭ anŭ şi una ḑi dela prima publicare sĕ se presenteze la presidiulŭ forului matrimonialŭ delegatŭ gr. cat. de I instanţă din protopopiatulŭ Giurgeului spre a fi confrontată cu bărbatulŭ sĕu şi a rĕspunde la acţiune, *altcum se va da cursŭ liberŭ* procesului intentatŭ, şi dênsa va fi suplinită prin curatorŭ *ad actum*.

Presid. forului matr. delegatŭ gr. cat. de I instanţă alŭ Giurgeului.

Giurgeu S. Miclăuşŭ, la 8 Martie 1888. **Iuliu M. Montani,**
v.-protopopŭ gr. cat. şi pres. forului.

3—2

Nru 1888 ex 1888.

PUBLICAŢIUNE.

Se aduce la cunoscinţă publică, cumcă spre scopulŭ nouei închirierĭ, respective arendărĭ, a obiectelorŭ mai josŭ amintite pe durata de 6 anĭ, se va ţinea—pe lângă ulterióra aprobare din partea representanţei comunale orăşenescĭ, **Joi în 5 Aprilie a. c. după prânḑŭ la 3 óre,** pe basa condiţiunilorŭ contractuale şi de oferte, carĭ se potŭ examina în órele oficióse din partea fiecărui la oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ, — o nouă pertractare la amintitulŭ oficiolatŭ.

Se provócă decĭ toţĭ aceia carĭ voescŭ sĕ ofereze de a'şĭ aşterne celŭ multŭ până în 5 Aprilie a. c. la 12 óre din ḑi la administratorulŭ economicŭ Ernst Hintz ofertele scripturistice închise, provĕḑute cu unŭ timbru de 50 cr. şi cu unŭ vadiu de 10% din chiria, respective arenda anuală oferată. Vadiulŭ are sĕ constea din banĭ gata sĕu hârtii de valóre. Sĕ se amintéscă în ofertŭ, că pentru care obiect se oferéză, conţinêndŭ şi dechiaraţiunea, cumcă oferentului 'i suntŭ cunoscute condiţiunile contractuale şi de oferte şi că se supunŭ lorŭ. Chiria, respective arenda, are sĕ se amintéscă în ofertŭ atâtŭ în cifre, câtŭ şi în litere.

Obiectele de închiriatŭ, respective de arendatŭ, suntŭ următórele:

1.	Casa Nr. 16 cu grădina, chiria de până acum pe anŭ	3150 fl.—
2.	Berăria orăşenéscă . . „ „ „ „ „ „	3271 fl.50
3.	Cafeneaua de pe promenadă „ „ „ „ „ „	2001 „ —
4.	Prăvăliă în casa Nr. 17 „ „ „ „ „ „	820 „ —
5.	„ în podul bătuşilor 4 „ „ „ „ „ „	240 „ —
6.	„ „ „ „ 5 „ „ „ „ „ „	300 „ —
7.	„ „ „ „ 10 „ „ „ „ „ „	200 „ —
8.	Magazinŭ mai micŭ în pórta uliţei scheilor „ „	12 „ —
9.	O pivniţă sub Buciumŭ Nr. 584 „ „ „ „	12 „ —
10.	Şatra de pe promenada de susŭ menită pentru cofetăriă . . . . „ „ „	40 „ —
11.	Cârciuma orăşenéscă dela Bêrsă pe lângă eschiderea libertăţii de accisŭ.	

Braşovŭ, în 8 Martie 1888.

3—1 **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.